

Chemia
373

Chemia.
373.

~~Physic. 3725.~~

Pyendoph. 8. 176.

498.

6684
MAGNI LAPIDIS
NATVRALIS
PHILOSOPHIA
& vera ars

per

IOANNEM SAIGNIER

Lutetianum in opus deducta
& filio suo

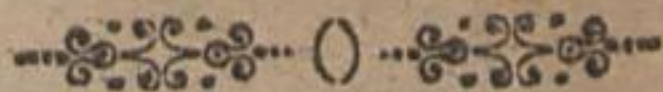

CAROLO

loco inæstimabilis thesauri testa-
mento relicta, & in agone mortis
propria manu subsignata.

PARISIIS

ANNO DOMINI 1632. Die 7. Maij.

BREMÆ

Typis & sumptibus IACOBI KOEHLER
ANNO MDCXLIV.

fr

MAGNI LAPIDIS

INATURALIS

PHILOSOPHIA

2. Vols. 312

JOANNEM SAIGNIER

Philosophus in omni rebus

& Ethicis

CAROLO

loci in ethicae thesauri collectio

in octo tomos, & in 2. & 3. tomo

proposita sunt subiecta

PARISIIS

Apud Dominum 1733. Die 7. Martii

1733. 0. 4. 1733

B. R. H. M. A.

Die 6. Junii 1733. Jacobus Koenig

ANNO MDCCXXXIV

Hic incipit verus tractatus, docens
compositionem nostri Elixiris tam albi quam
rubri, quo transmutari queunt omnia me-
talla in verum aurum & ar-
gentum.

Ac primò quidem traditur Elixir ad album & est

CAPUT. I.

Accipe in nomine Domini sal gros-
sum, quod ex mari venit, & ejus ac-
cipe magnam partem, & contunde
tenuiter in mortario lapideo. Dein-
de lume cucurbitam vitream, & sal
tuum impone & affunde aquam claram fontanam,
in qua sine sal tuum resolvi in aquam claram. Ubi
jam totum liquefactum & clara aqua effecta fue-
rit, tum distilla per filtrum, hoc est, lancā fimbri-
am albam, &ingere, ut una sui parte in aquam, al-
tera verò in præpositum vitrum propendeat, in
quod aqua guttatim distilletur, quæ per filtrum

A 2

deci-

decidere debet, donec sit clara instar argent. Cúm-
que jam aqua in vitrum stillare plané diesierit,
videbis, an sit valde clara necne? Sinon: tum
distilla in aliud vitrum per filtrum, donec ita
clara sit, ut argentum. Quando sic erit, tunc im-
pone in phialam sive pateram vitream, & pone
super fornacem arenæ, & sine aqua exsiccare,
donec supernè experit converti in sal album.
Accipe tunc ollam lapideam, vel alia ad eam
rem parata vasa ex vitro, vel terra Colonienſi,
ex qua urcei potatorii fiunt, & injice sal tuum
cum aqua, quæ adhuc reliqua fuerit, & pone
super fornace in arenam, & sine evaporare sen-
ſim, cum baculo semper movendo, donec ma-
teria sicca fuerit, aliás fieret massa concreta.
Quando jam exsiccata est, bene tunc immit-
te in mortarium, & rursus contunde, ut an-
tea, & tritam pone in crucibulum sive ur-
ceolum liquatorium, & pone crucibulum sive
testam patulam cum sale sub tegula in furno pro-
batorio, postquam bene calefactus fuerit &
sine candefieri in igne. Et quando bene in-
canduerit ad rubedinem, tum vide, num á
posteriori parte calidius sit vas, quám ab an-
teriore,

teriore. Quod si ita sit, tum verte cum forcipe partem anteriorem in locum posterioris. Ideoque tantum unum crucibulum sive testam impone in fornacem, ut eo rectius possis regere. Ubi ad rubedinem plenè incanduerit, extrahe paropsidē sive testam, & è vestigio impone aliam sale repletam, & calcina igniendo. Hoc facies, donec omne tuum sal sit calcinatum. Quando totum calcinatum fuerit, tunc iterum pone in mortario lapideo & rursus contunde, in modum farinæ minutissimæ, sicut prius fecisti, & postea iterum ad calcinandum pone, ut candefiat bis aut ter, & rursus contunde, & iterum pone ad calcinandum & candefaciendum septies, priusquam in aqua fontana rursus resolves. Tum solutum iterum distillabis per filtrum, donec aqua clara fuerit instar argenti. Quando ita clara est, tum pone ad siccandum super fornace in arena, donec iterum sal factum fuerit, esemper movendo cum baculo, ut prius. Quando jam iterum sal factum fuerit, tum pone rursus ad calcinandum in fornacula probatoria, ut fecisti jam antea. Cum igitur testæ omnes cum sale bene ignitæ fuerint, tum

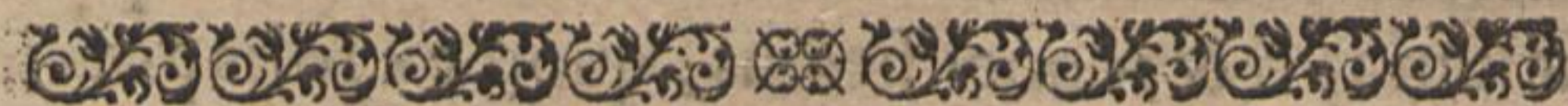
A 3

extrahe

extrahe & contunde tuum sal rursus in pulve-
 rem, & pone iterum ad solvendum in aquam,
 & distilla iteratō per filtrum, ut fecisti antea.
 Hoc toties facitabis, id est, in aqua solves,
 per filtrum distillabis, evaporabis & in sal ex-
 siccabis & rursus ignies in fornace probatoria
 sub tegula sine intermissione, donec totum sal
 tam pingue & unctuosum factum fuerit, ut in-
 candefacta lamina argentea lique scat instar ce-
 ræ. Quod si nondum ita fuerit, cū id pro-
 bas, tum necesse est, id rursus solvas, per phil-
 trum distilles, & congeles ac ignies, donec
 ita fuerit. Et cavebis in calcinatione salis,
 ne ullo modo inter calcinandum fluat, alio-
 quin tuum opus totum periret. Atque hoc te-
 nebis pro secreto, cuiusmodi videlicet præ-
 parationem oporteat sal habere, quod est The-
 saurus totius mundi: alioqui ad optatum fi-
 nem nunquam pervenies. Nam sine hoc sale
 ita præparato non possumus ullum perfectum
 Elixir tam album, quā rubrum conficere. Id-
 circo, mi fili, qui secretum huius salis & solu-
 tionis illius, & congelationis, destillationis
 & calcinationis cognoscere potest, ille novit
 omne

omne secretum naturalis Philosophiæ & Sapien-
 tum, hoc est, quomodo solvas, congeles,
 distilles, & calcines. Quia in hac arte non
 tantum opus est præceptis, & cognitione præ-
 ceptorum & artis: sed etiam maximè opus est
 exercitatione, hoc est, quomodo rectè de-
 beamus solvere, ex arte distillare, perfectè
 congelare & calcinare: quia quod opificium
 est, id institutione verborum discere non pos-
 sumus, ut illud etiam sequamur rectè, nisi vide-
 amus aliquem operantem in eodem opificio; &
 ita ex visione, & continuâ exercitatione ac pro-
 batione & imitatione tandem etiam ad istud opi-
 ficium apti & idonei fitemus; quod ex solis præ-
 ceptis impossibile fuisset. Idcirco, fili mi,
 opus est, ut non tædeat te laboris in hoc sale,
 quum sine magnis sumptibus possis discere sol-
 vere, per filtrum distillare, congelare & cal-
 cinare; & in summâ, omnia opera, quæ in ar-
 te tibi sunt necessaria, peragere, ut cum ad
 pretiosa ista opera perveneris, sis idoneus &
 aptus ad rectè & sine hæsitatione operandum,
 quod esset tibi maximo nocumento, si in talibus
 rebus operando demum discere velles, quia
 tum.

tum facile aberrare posses, & omnes expensas sumptus & materiam perderes per solutionem aquarum &c. Quod tibi minimè accidet, quando in hoc sale experimentum cæperis & exercitatus fueris. Idcirco esto patiens, nec desistas operari, donec tuum illud sal reductum sit in eam formam ac conditionem, quam superius audivisti, id est, ut in lamina argentea ignita instar ceræ liquefiat, quia sine hoc sale ita præparato tuus labor est frustraneus, cum sit clavis totius huius artis.

CVPUT. II.

Docebit te cum eodem sale verum Elixir album conficere.

Nunc verò, Fili dilectissime, sume in nomine Dei altissimi illud à te præparatum sal, quantum volueris ad operandum ponere, nimirum secundum quod multum argenti vis ponere ad operandum. Tunc illud solves in aqua forti, quæ confecta sit ex duabus

duabus partibus salis nitri & ex una parte aluminis. Et quando jam tuum sal in aqua forti dissolutum fuerit, tum sumes tantundem argenti puri cupellati, quantum salis sumpseris, & hoc malleo percuties in laminas tenues & dissolves in aqua forti, aut in tali aqua, in quali sal est dissolutum. Unumquodque debet seorsim solvi in peculiari vitro. Et quando jam omne solum est in ambobus vitris, tum utramque aquam claram confundas, sed seire debes, quod non plus aquæ debeas sumere, ad solvendum sal & argentum, quam ad solverdum requiratur. Tunc postquam aquas confunderis tua Luna dissoluta, hoc est argentum, petet fundum instar lactis. Tunc manibus commoveas, & sinas rursus fundum petere & operari, & tum natabit in superficie aquæ viridis, quam cautè effundes in aliam vitream ampullam. Et tum rursus recentem & novam aquam fortem, quæ nunquam in opere fuit, infundes, & fac, ut antea commovendo & de reliquis, donec rursus in superficie talis aqua viridis natabit, ut antea; quam rursus etiam effundes, & ad alteram in ampulla vitrea repones. Tunc

B rursus

rursus infundas aquam recentem ac novam super tuam materiam, & fac per omnia ut prius. Atque hanc infusionem aquæ fortis & remotionem ac refusionem toties continuabis, donec omne argentum sit dissolutum, & donec nihil amplius in fundo resideat, sed omnis ista materia in claram aquam mutata fuerit, sine ulla residentia in vitro: alioqui tuum opus nihil valeret. Idcirco tam sæpe cum recenti aqua infundes, ac effundes, donec ambo sc. sal & argentum ita fuerint. Cum igitur ambo in claram aquam redacta sunt, absque ullis facibus, tunc aquam claram infunde in vitream cucurbitam, aut in ollam distillatoriam, & impone alembicum supra cum receptaculo & lutes omnia bene ad invicem & permittas lutamentum tuum optime exsiccare, priusquam vas in fornacem ponas ad distillandum. Pone tunc cucurbitam tuam in bal. Mar. & in lebete cum aqua, sed ad extremitates tui vitri debet alligatus esse plumbeus annulus, ut pondere plumbi tuum vitrum immotum stet atque maneat, quod alioquin propter concavitatem suam caderet & frangeretur. Postquam tuum lutamentum bene exsiccatum

catum est, tunc imponas ignem in fornacem & distilla initio igne parvo tuum phlegma, quod debet nullas vires habere, non aliter, quàm alia communis aqua. Hoc quo rectius scias, immitte linteolum in orificium fistulæ alembici, ut suscipias in istud linteolum guttam unam atque alteram ex ista aqua. Quod si istæ guttulæ inceperint linteolum illud colorare aut flavescere, tunc statim ignem ex fornace remove, alioqui spiritus istius aquæ fortis inciperent ascendere. Ideo oportet, ut bene prospicias & caveas, ne tuus ignis nimis incalasciat ac ne intendatur, ut cum phlegmate non etiam aliquid spiritus de aqua forti una ascendat ac destillet, alioqui opus tuum corrumperes ac perderes. Postquam verò vitrum tuum & furnus tuus jam per duas horas refrixerint, tunc assume operculum vitreum, quod appositè ac probè tuam cucurbitam claudat, & illud tuum operculum debes supra cucurbitam, in qua tua medicina est, optimè lutare cum cera alba, & deinde ponas eam supra fornacem in cineribus cum parvo igne, & ale tuam medicinam alimento sibi convenienti, & connaturali; id est, cum argento fino cupellato,

pellato, tam tenuiter, quàm possibile est, in
lamina extenso & malleo percusso; quod in
particulas incisum in tuam ponas medicinam,
donec fuerit dissolutum. Et cùm solutum fue-
rit, impones adhuc parum, donec & illud so-
lutum sit, & sic deinceps semper in cineribus
permittendo vitrum, & cave, ne quid aëris vi-
trum vel intret, vel ex vitro exeat, quàm ma-
ximè potes. Hanc nutritionem cum suo nutri-
mento prosequere tam diu, donec nihil am-
plius cibi assumere potest, hoc est, donec in
tua aqua nihil amplius argenti dissolvi potest,
sed impositum in vitro per duos aut tres dies ma-
net in fundo planè indissolutum. Quando hoc
vides, tunc tua medicina est nutrita, ut infans
nutritur in corpore matris. Tunc finas vas
tuum refrigerare; & scias, quòd sine hac nu-
tritione, Medicina tua non posset generare.
Idcirco opus est, ut ita enutriatur, ut vim &
efficaciam generationis accipiat: alioquin im-
possibile esset, ut generare posset. Cùm jam
frigefactum fuerit tuum vitrum, tunc colluta
illud bono lutamento, quod adversus aquam
durare potest, id quod peculiari capite postea
te do-

te docebo conficere, & tunc sinas tuum lutamentum per se exsiccari, & cum bene exsiccatum fuerit, tunc pone tuum vitrum in Balneo Mariæ ad putrificandum per tempus XL. dierum; & semper retine tuum Balneum in eodem calore, nempe ut sol æstivo tempore lucet: alioqui nimio igne tuam Medicinam corrumpere. Quapropter videas, ut tuum ignem in eodem gradu & tenore caloris conserves, quia id plurimum refert: & intra dies 40. tua Medicina erit dissoluta, & si fortè nondum soluta foret, tunc iterum pone in Balneo Mariæ, donec optimè fuerit dissoluta & liquefacta tota: quia hoc est principale in toto tuo opere. Talis dissolutio fit per calorem & humiditatem: & congelatur per frigus & siccitatem. Hoc punctum probè nota: quia si attinges hoc punctum, clavem attinges ipsius cameræ. Benedictus erga se & alios, qui huc usque pervenire poterit! Est enim hic prænuntius exoptati & boni finis: quia in unaquaq, solutione & congelatione melior fit tua medicina uno gradu. Primò cadet uncia una supra septem uncias: Quando jam iterum resoluta erit & congelata, tunc cadet una
B 3
uncia,

uncia supra uncias quatuordecim; & tertia vice supra uncias viginti octo, & ita deinceps semper conduplicando in unaquaque dissolutione & congelatione. Sed scire debes, quod solutio, quæ fit per calorem, non est perfecta congelatio, sed debet congelari in ampulla cum calore, stando videlicet super cinerem calidum. Ideo cum tua medicina est dissoluta in ampulla, tum exime ex balneo & sicca vitrum ab aquis balnei, & pone in cineribus, & vide semper, ut tuum lutamentum undique sit compactum, & si divisum foret per rimam, tunc renovabis lutamentum, & rursus obstrues, alioqui evolarent inde nonnulli spiritus, qui tibi essent futuri nocumento. Quando tuum lutamentum jam optimè compactum est sine rimis & probe siccatum, tum impone ignem fornaci, ne calidiorem ignem facies, quàm ut sustinere tuum ignem in cineribus possis, & sine ibi stare per 24. horas, & intra hoc tempus 24. horarum debet congelari, & si nondum congelatum ad lapidem & exsiccatum fuerit, tunc sine longius stare, donec perfectè congelatum fuerit. Tunc gaudeas, postquam congelatum fuerit, quia tunc
elixir

elixir tuum & medicinam præparasti, ut projectionem cum ea facere possis, quam facies hoc modo. Sume in nomine Domini rubeum purum cuprum, de meliore, quod habere potes. Huic cupro adime redundantem suam rubedinem, quæ ad artem hoc loco nihil facit. Id perages hoc modo. Percute cuprum tuum in tenues laminas, quas in particulas diffinde & obline sequenti pulte. Sume pulchrum album arsenicum & tere id cum oleo tartari super lapide instar saponis, & cum hac pulte obline crucibulas sive particulas cupri, & fume sal marinum, prout ex ipso mari affertur & insperge aliquantis per fundum crucibuli liquatorii, & oblitas particulas cupri superpone unam juxta alteram & iterum inspergas sal marinum supra & tunc iterum stratum ex laminis cupreis impone, ac denuo stratifica cum sale, & sic procede, quoad crucibulum sit adimpletum; quo facto cooperas crucibulum cum frusto tegulæ quàm optimè perlutando. Et quando lutamentum jam bene siccatum est, tunc pone ad calcinandum ita, ut desinas in prunis per 24. horas, quibus exactis sine refrigerare; postquam bene frigidum est, tunc

tunc effringe atque aperi crucibulum, immittendo cuprum tuum in calidam aquam & perfricando, quoad aqua tam dulcis exeat, quam superfusa fuit, tunc sine laminas exsiccari & contunde, quam minute fieri potest & impone in sacculum lineum, undique bene consutum. Habeas postea optimam & tenacissimam argillam, quæ cum pillis bene sit incorporata, & obline tuum saccum omni ex parte, & ab ima parte acum ligneam per argillam in saccum intrude, ut fiat foramen, & cum argilla sicca erit, ponas in furno venti & urgeas igni fortissimo. Verum non debes oblivisci, quando pulveres tuos bene lotos & exsiccatos in saccum pones, ut æquales partes salis Alkali, salis nitri & boracis adjungas & immisceas, alioqui non posses liquefacere. Quando jam cuprum tuum liquefiet, tunc consumpta acu lignea fluet per foramen factum in sacco & argilla, defluetque in crucibulum, quod infra saccum poni debet ad illud excipiendum. Fusum hoc modo cuprum pulcherrime erit dealbatum, & ad artem nostram idoneum, id quod sine tali purgatione non fuisset.

Quando jam projectionem facere volueris,
tunc

tunc fume de hoc purgato cupro septem uncias
& funde in crucibulum, & cum fufum fuerit,
tunc fac ut intensissimo igne bene currat in fluxu
& adde unciam unam argenti puri cupellati, &
cum hoc quoque liquefactum erit, tunc immitte
unciam unam de tuo elixir five medicina & mi-
fce cum bacillo, & cave, ne ferro attingas, alio-
quin omnia corrumpere. Et quando jam be-
ne sunt incorporata & colliquata omnia, tunc
effunde in virgam in infundibulum five model-
lum, & habebis Lunam five argentum optimum,
tale quale in mundo esse potest, quod capellam
sustinebit & omnes probas, eritque melius
quam ullum aliud, quod ex venis terræ five mine-
ra provenit, idque in omni iusta veritate. Et his
conclude secundum caput.

CAPUT. III.

*Ostendit nobis, quod, etsi nostrum sal sit hujus artis cla-
vis: tamen per se ipsum nihil operari potest, nisi
beneficio eorum, quæ sunt ejusdem inter
se Naturæ.*

Flli dilecte, quamvis nostrum sal sit præ-
cipua hujus artis clavis: tamen nihil boni
posset

Q

posset

posset operari, etiam si instar butyri liquefactum foret: sed debet habere secum Naturam suam, id est aurum & argentum habere secum debet, si aliquam generationem debet producere. Idcirco primum debet esse præparatum per se, & tum demum debet misceri cum argento, aut cum auro, sicut audivisti, priusquam super ullum corporum imperfectorum id projicere possis, ad corpus perfectum inde faciendum. Quin imò cum jam per se præparaveris, & postea cum argento puro cupellato miscueris, ut supra ostensum est, tum debet corpus tuum, quod completum ac perfectum facere vis, primum ita purum esse, & deinde cum tali argento vivificari; Quia omnia imperfecta corpora dicuntur mortua sine auro & argento, quæ sunt viva & perfecta. Et corpus vivum, quod projicitur, vocatur fermentum, quod corpus imperfectum perficere debet cum Elixire sive Medicina. Idcirco debent omnia tria esse conjuncta, si ulla transmutatio debeat fieri; Et sic concludo modum componendi Elixir ad album: deinceps sermonem de Elixire rubeo instituemus.

CA-

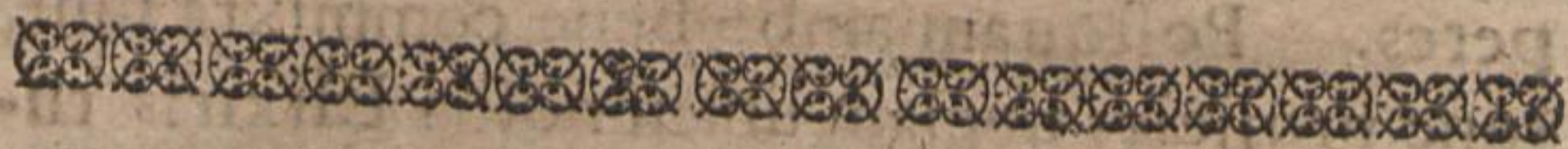
CAPUT. IV.

Designat nobis compositionem Elixiris rubei.

Sume in nomine Dei de tuo præparato sale, quantum tibi placuerit, & dissolve id in sua aqua forti, quantum ea solvere poterit, ita ut nullæ fæces in fundo remaneant, sed ut omnia sint in claram aquam resoluta, Sed debes aliam habere aquam fortem, quàm hanc, de qua antea diximus; quia hæc debet esse confecta ex duabus partibus vitrioli & una parte salis nitri. Deinde accipe purissimum aurum, quod septies cæmentum transivit, quod mox in alio peculiari capite docebo. Veruntamen debes tantum dimidiam partem auri sumere & duplicatam salis, hoc est, sumes auri partem unam, salis verò partes duas. Hoc sal in aqua forti dissolves, & deinde demum tuum aurum impones; quod etiam bene solvi debet in hac ipsa aqua. Postquam tuus sol jam dissolutus fuerit, tum pones tuum vitrum super cineres calidos, & sic

& sic sine stare, quoad omnia in claram aquam fuerint resoluta, tunc, quod clarum est, effunde, & aliam aquam refunde super tuum aurum, donec iterum in claram aquam abierit, & effunde, quod clarum est, in aliud vitrum, sic procedendo, donec nihil in fundo maneat indissoluti. Postea eodem modo operare, ut in albo Elixir conficiendo es operatus. Et abstrahere phlegma in balneo Mariæ tali calore, ne quid transeat, quod vim ac virtutem aliquam spiritus secum habeat, & eodem modo facies, ut in albo fecisti. Et debes Medicinam tuam alere cum sua propriâ natura, id est, cum suo auro, quod septies per Cæmentum pertransiit, id quod tenuissimè laminabis, ac deinde tuam Medicinam cum eo ales, quantum ferre potest, in cineribus calidis. Postea pones ad putrefaciendum per dies 15. in Balneo sine auctione ignis; aut tam diu quoad bene clarum erit. Tunc congelabis in cineribus calidis, quod fiet 24. horarum spatio; eodémque modo procedes, quo fecisti in compositione albi Elixiris. Et in prima solutione & congelatione cadet una uncia super septem uncias: & secunda vice cadet una
super

super 14. in tertia super 28. & ita porro semper conduplicando. Sed rubrum hoc Elixir non facit projectionem, nisi super argentum purum, & id quoque debet prius esse præparatum, adeo ut sit instar auri ponderosum, & sine ullo sono, nec quicquam ei desit, nisi color & fixatio, quam ei nostrum Elixir dabit cum Dei benedictione.

CAPUT. V.

Quod nos docet, quomodo projectionem facere debeamus cum nostro rubro Elixir.

Dilecte fili, scire debes, si transmutare volueris lunam, id est, argentum in solem, id est, in aurum, quod debes accipere argentum cupellatum purum, quod præparatum est, ut antea scripsi, nimirum ut sit sine sonitu, & grave in pondere, quod te præparare docebo in capite peculiari. Hujus argenti præparati postea sume uncias septem, quas liquefacias in crucibulo, & ubi liquefactum fuerit, addes unam unciam auri, quod septies transivit

transivit per cæmentum, quod deinde te conficere docebo: quia nullum in toto mundo aurum ita purum est, purumque quod in nostra arte possit esse utile, nisi ita sit augmentatum in colore, quod fieri nequit, nisi beneficio & virtute nostri cæmenti. Quando jam utrumque liquefactum fuerit, tum incorporabis cum bacillo sine adhibitione feret: alioqui rem corrumpes. Postquam ambo bene commixta sunt, tunc projicies unciam unam nostri Elixiris rubei supra, & bene incorpora ut antea, & tunc funde in canalem & invenies aurum purum 24. Charattarum, quod lustinet omnes probas & examina melius, quam ex ipsis mineris provenire queat in toto mundo.

CAPUT. VI.

Docet nos compositionem Cæmenti nostri ad exaltandum aurum in colore Cæmenti beneficio.

Sume in nomine Domini de auro, quod haberi potest, optimo, & funde illud cum una uncia cupritubri, de pulcherrimo, quod haberi

haberi potest , & ad unam unciam capri fume
 unam unciam auri de utroque æqalem portio-
 nem. Quando jam ambo liquefacta sunt & fri-
 gefacta, tum lamina tam tenuiter, quàm potes,
 ut non sint crassiores lamellæ coronato, quas
 conscindes forfice non majori forma, quàm est
 coronatus anreus, quæ frustula pone ad mace-
 randum in aceto rubro forti de vino per 24. ho-
 ras. Quibus elapsis fume optimas saracenicas
 tegulas, ad solem exsiccatas, & exinde fac sub-
 tilem pulverem per setaceum cribrandum, &
 habebis sal commune, quod semel dissolutum sit
 & per filtrum distillatum, ac semel candefactum,
 atque etiam pulverisatum, & per setaceum tra-
 jectum. Deinde habeas vitriolum Romanum
 rubificatum hoc modo, qui sequitur. Sume opti-
 mum acetum vini rubri, quod distillatum sit
 per alembicum, & in isto aceto tuum vitriolum
 solve, & deinde per filtrum distilla optimè &
 clarissimè, & pone ad evaporandum, id est,
 ut exsiccet, super cineribus calidis. Tunc
 invenies tuum vitriolum perpulchrum, quod
 pones ad rubificandum in nova olla figulina in
 medio carbonum, quod movebis cum bacil-
 lo &

lo & rubefiet colore sanguinis, postea refrigescere permittite & pulveriza, ac trajice per laticum. Postea sume etiam viride æris, & solve in aceto distillato, ac per filtrum exige & evapora & candefac, ut fecisti cum vitriolo. Iam sume bis tantum salis Armeniaci & solve in rubro non distillato aceto, & de supra dicto pulvere sume æqualem portionem, & consperge cum aceto, in quo sal armeniacum dissolvisti, ut tantum de sale Armeniaco sit, quantum de cæteris pulveribus. Postmodo fac stratum super stratum de pulveribus tuis ac lamellis, ita ut particulae laminarum se invicem attingant, & fac hoc in crucibulo terreo. Quando jam tuas laminas contexisti cum pulveribus suprà scriptis, tum tegula crucibulum obtege, quæ huic rei sit accommodata: Sed tamen pauxillum aeris ipsi relinque, alioqui sal armeniacum frangeret crucibulum. Quando jam lutamentum est exsiccatum, tum pone in fornace, & primis duabus horis da ei parvum ignem: mox alteris duabus aliquantó fortiolem, & ita gradatim majorem, donec candescat vas, & ita servabis in eodem statu per 24. horas semper in candore rubro.

bro. Exactis 24. horis refrigerat fornus, & exemptum crucibulum aperi & invenies tuas laminas in colore exaltatas prima vice. Scias item, dilecte fili, si velis opus tuum perficere in fornace Reverberii, tunc debes per dimidiam horam ignem carbonum dare, & reliquo tempore ex siccis lignis, ut sine fumo ardeat, & operari in furnis à terra exaltatis. Et hoc modo cæmentabis per septem vices cum similibus pulveribus, & singulis vicibus recentes pulveres assume, eodem modo procedendo, quo supra dictum est, nempe ut septies aurum tuum liquefacias cum æquali portione cupri, quanta est auri, & ita singulis vicibus cæmentabis, prout scriptum est supra. Et singulis vicibus adjunctum cuprum exuretur, & in auro nihil remanebit, nisi tinctura cupri, auro semper in eodem manente pondere. Ita color auri erit ad eum modum exaltatus, ut nemo sit, qui aurum esse arbitrari possit, adeo altus erit ei color. Et indicio tibi sit, quod si tantum auri sic cæmentati projiceretur in tantam portionem argenti puri, quod prius donatum esset pondere auri & omni sonitu privatum, mutaretur in aurum coloratum. Sed confulo, ut id ne facias,

D

quia

spiritum exire ex suo vitro, quod pones supraci-
 neres cum galea optimè lutatá anteposito Rece-
 ptaculo, & subiecto igne aquam edistilla: deinde
 sepone aquam istam, & optimè obstrue os sive
 rostrum galea, & ignem excita fortiozem: tunc
 sulphur & sal Armeniacum sublimabuntur in
 alembicum superius, quam materiam benè cu-
 stodias. Tunc injice de isto pulvere super tuum
 argentum liquefactum tribus vicibus, & in una-
 quaque vice bene incorpora cum bacillo, semper
 cavendo, ne quá ferrum adhibeas ad movendum,
 & ita in singulis vicibus argentum tuum fiet gra-
 vius in pondere & in sono mutū instar auri, & in
 unaquaque vice projice unam unciam supra de-
 cem, hoc est, si argenti habeas uncias decem, tum
 singulis vicibus unam unciam ex tuis pulveribus
 injice, ac fortiter move, & si tunc argentum tuum
 nigrum fuerit, bonum erit signum, sinas requie-
 scere, postquam effuderis, & postea per ignitio-
 nem & extinctionem fiat coloris cerulei, & de-
 inde sinas omnino frige fieri. Postea bullias in
 aurifabrorum aqua tartari, quæ ex sale & tarta-
 ro confecta est, per unam horam, & albe-
 fiet, ut antea fuerit: & ita tuam lunam præpa-
 rasti,

raſti, gravem in pondere, & mutam in ſono, ſicut debet eſſe ad recipiendum rubrum Elixir.

CAPUT. VIII.

Docet nos differentiam nostri Elixiris, & magni lapidis Philosophici.

Dilecte fili, nostrum Elixir tam album, quam rubrum vocatur lapis, & non lapis: quia ita loquendo non est res completa, sicut lapis noster Magnus Philosophorum, qui vocatur MAIOR; si quidem lapis iste magnus est opus completum & perfectum, adeo ut inserviat ad omnia incompleta metalla transmutanda in verum aurum, & argentum, prout præparatio ejus fuerit. Nam si præparatio illius facta fuerit cum auro, tunc in aurum transmutabit: & si cum argento præparatio facta sit, in argentum transmutabit. Unum quodque enim generat sibi simile. quem MAGNUM lapidem etiam suo loco te docebo post hac conficere, aspirante summo Numine. Lapis Magnus, qui ad rubrum præparatus est, vocatur lapis Philosophorum major: & qui ad album præparatus est, vocatur lunaria: sed

sed Elixires nominantur lapis & non lapis. Nos veró nullo alio nomine eos appellamus, quám Elixir ex fale sive confectum ex fale, quia Elixires sunt compositi ex fale, nempe grosso illo marino fale, quod clarificatum est solutionibus, & congelationibus, prout supra dictum est, & ex alio insuper fale, nimirum fale Nitri, quod ipsi conjungitur, & homogeneitatur cum fale, quod est in intimis visceribus ventris argenti. Et in rubro Elixire mutatum est vitriolum pro alumine quod etiam est sal, quod se cum fale conjungit, quod est in intimis visceribus ventris auri, quando huic auro indita est tinctura, quæ ipsi deerat. Et si multi hanc conjunctionem salis huius intellexissent, ad perfectionem pervenissent: sed quia non intellexere verba Philosophorum, qui dicunt, Noster lapis est lapis & non lapis, intelligendo hos Elixires, ideo isti indocti ad opus non pervenerunt. Nominarunt etiam nostrum sal naturæ, de quo antea dictum est, sal sapientum, quando videlicet præparatum est: item nostrum menstruum, quando id cum medicina alitur, ut infans in corpore matris. Nominant etiam Regem & nobile sal, & vivam aquam, oleum gratiæ, & pretiosissimam aquam, & om-

D 3 mnium

mnium secretissimum & omnium communissimū,
quod Mercurium dissolvit : Et ipsum met est Mer-
curius Philosophorum, & dissolvit omnia cor-
pora metallorum, & est Medicina, & primum
principium lapidis, & est viva aqua, vivum sul-
phur, & domina, & Magistra omnis salis. Et
fine illo omnia reliqua nullum robur habent ad
aliquid perficiendum. Solvit & dissolvit, &
conjungit marem cum fæmina, & transmutat
unam speciem in aliam, & facit ex corpore spi-
ritum, & e converso ex spiritu corpus, quæ o-
mnia requiruntur ad lapidem Philosophicum
componendum & perficiendum.

CAPUT. IX.

*Ostendit nobis, quomodo nostrum aurum & argentum vi-
va sint: at mineralia sunt mortua.*

Dilecte fili, scito, quod nostrum aurum &
argentum viva sint, & quæ in mineris sunt,
sunt mortua. Ideo aurum terræ, non tam
est bonum, quam nostrum aurum, quod nos be-
neficio artis nostræ facimus. Nostrum enim
aurum in se habet tria, animam sc. corpus & spi-
ritum

ritum, sine quibus tribus nulla transmutatio fieri potest: sed omnia tria debent esse conjuncta, si quid boni efficere debent. Et scias, quod nullus ullam transmutationem instituere possit, sine certa corruptione corporum perfectorum, id est, auri & argenti, quia nos adimimus spiritum perfectis corporibus per nostrum sperma, & si alio nomine vocaveris, per nostram aquam forte m. Et idem ille spiritus reservatur in matrice; id est, in nostro resolutio auro, quod etiam nostrum menstruum est; Et quando mulier conceperit semen illud, id est, sperma imperfecti corporis in suo menstruo in uterum suum, tunc nondum accipit vitam, priusquam infusa sit anima. Et priusquam nos animam infundimus, facimus, ut natura requirit, hoc est, nos homogeneamus hæc duo invicem, donec sint in claras aquas mutata, sine ullis fæcibus, & tum exsiccamus simplex phlegma, donec leni igne totum illud abstractum sit per balneum; aut per cineres, & deinde infundimus animam, id est, aurum & argentum, ex quo medicina alitur, adeo ut tum ad generandum parata sit sibi simile, ac deinde ponimus in putrefactione per spatium temporis supernominati. Tunc spiritus & anima sunt per-

perfecta, & copulatio facta est. Et quando tum
 projectionem facimus super imperfectum cor-
 pus, tunc spiritus assumit corpus, adeo ut tunc
 vocetur, spiritus, anima, & corpus, quod tunc
 vivum est. Hanc instructionem, fili dilecte, pro-
 pterea tibi do, ut scias, quod nostrum aurum &
 argentum sint viva: & quæ in terra sunt, sunt
 mortua; & ut scias nostrum Elixir tam rubeum,
 quam album, nihil aliud esse, quam spiritum,
 qui quando projicitur supra mortuum corpus,
 quod projectione animæ vivificatum est, quod
 tunc illud multiplicaretur & augmentaretur in
 virtute & perfectione & in se compleretur, quod
 ipsi per accidens in terra deerat, nimirum quod
 ipsi omnes morbi, quibus illud ipsum in terra
 infectum & contaminatum erat, adimerentur
 per nostram medicinam, & Elixir tam album,
 quam rubrum. Quod facimus hunc in modum:
 In nomine Domini, nos sumimus ex nostrâ ter-
 râ, quæ est imperfectum corpus, & liquefacimus
 cum perfecto corpore, quod est nostrum fermentum,
 cum quo nostram pastam præparamus, &
 deinde superinjicimus nostrum Elixir, quod est
 noster spiritus; quod Elixir, perfectum & com-
 pletum

pletum corpus facit , & vivum corpus vel metallum producit sive conficit. Sed Magnus ille lapis Philosophicus , quem in sequentibus te præparare & conficere docebo , est tantæ virtutis , ut non solum mortuum metallum vivificet , & perficiat : sed etiam ex isto metallo faciat medicinam ad aliud corpus , transmutandum in perfectum metallum ; & hoc facit in instanti , adeo ut vocetur & verè sit thesaurus totius mundi.

Hicce absolvimus tractatum hujus
libri , qui est de compositione
Elixiris tam albi , quàm
rubri.

Explicit tractatus prior.

E PO-

POSTERIOR TRACTATUS

hujus libri.

*Docens nos veram compositionem Magni Lapidis
Philosophici.*

CAPUT. I.

Charissime fili, ego manifestavi tibi omnem veritatem absque aliquid omittendo de compositione Elixiris; quod potius principium est & quasi introitus Magni Lapidis Philosophici, qui commutat omnia metalla in perfectum metallum, & perficit omne, quod in isto metallo perficiendum est, & transmutat omnia in aurum 24. Carattarum. Quando metallum illud, quod mutare vis, liquefactum est, si tunc projeceris de suo fermento supra, id fit aurum, si lapis tuus ad rubrum est factus. Et aurum debet esse cæmentatum, ut suprà scriptum

ptum est, & auctum in colore. Quod si de metallo, quod vis transmutare, mille Marcæ sunt solutæ, tum supra illud injicies de fermento, id est, auro, & bene incorpora, tantum unam unciam, & quando jam optimè unita sunt, tunc superinjecies ex hoc lapide magnitudinem Ciceris aut Pisi, tum scias, quod idem ille lapis omnes mille marcas metalli convertet in optimum aurum, quod in mundo est, adeo ut sit 24. Carattarum, & transeat omnes probas, quæcunque institui possunt, melius (inquam) quam quod ex terra extrahitur. Et nostrum Elixir, de quo antè diximus, quod imperfectum sit, sed est principium albi lapidis Philosophorum, quando illud perficere vis, ut postea te docebo, tum etiam omnia corpora metallorum, transmutabit in verum argentum, sicut de rubro lapide dictum est, nempe quando tuum metallum, quod perficere vis, liquefactum est, tum superinjecies unciam unam argenti puri cupellati, quod factum est in sonomutum, & grave in pondere, ut suprà dictum est. Et quando cum bacillo bene incorporaris, tum superinjecies pisi magnitudinem de lapide albo tuo, tunc ille omnia simul transmutabit in

E 2

verum

verum argentum, melius, quàm ex mineris terræ provenire potest. Et si de tuo lapide tam albo, quàm rubro, projicias unam unciam supercentum uncias imperfecti metalli, tum erit illud ipsum Elixir aut medicina, cum qua omnia imperfecta corpora metallorum poteris commutare in verum argentum vel aurum, pro ut opus ipsum institutum fuerit. Nam albus lapis nihil aliud quàm argentum generat: Lapis autem rubeus nihil aliud quàm aurum, & ejus projectio erit unum super decem mille, id est, si habeas decem mille uncias imperfecti metalli liquefacti, super illud non plus, quàm unam unciam hujus postremæ Medicinæ injicies, & omnia illa in verum argentum aut aurum mutabuntur, meliùs quàm ex mineris terræ provenire potest, transiens per omnes probas & examina, quæ institui possunt. Deinceps jam docebimus te compositionem amborum lapidum tam rubri, quàm albi. Et primùm á rubro auspicabimur:

Postea de albo, qui vocatur lunaria, loquuturi.

CA-

CAPUT. II.

Docens nos compositionem Magni lapidis.

Sume, dilecte fili, rubrum Elixir, de quo superius actum est, & pone illud in putrefactione per dies 40. adeo ut tuus ignis semper in eadem qualitate consistat, nec sit calidior uno tempore, quam altero, sed sit semper noctu & interdiu in eodem tenore, quæ putrefactio fiat in Balneo Mariæ. Exacto hoc tempore tuum Elixir resolutum erit in claram aquam, siquidem ignem tuum bene rexeris, in æquali calore & eodem in vigore. Quando jam tuum Elixir in claram aquam solutum erit, tunc sublimatum Mercurium in eo solves, qui debet esse sublimatus ad eum modum, quem tibi peculiari capite post ostendam. Istius Mercurii sublimati tantam portionem in Elixire tuo solves, quanti ponderis & portionis est tuum elixir, semper præcavendo, quam optimè potest, ne tui spiritus effugiant. Tunc movebis intra manus sine apertione vitri: sed ne nimium moveas;

E 3

alio-

alioqui vitrum tuum in partes spirituum virtute
 posset dissilire. Deinde lutes tuum vitrum quam
 optimè forti lutamento, quod in calore balnei
 non potest distemperari, id quod peculiari ca-
 pite postea te docebo, Deo dante. Quum jam
 lutamentum tuum exsiccatum est, tum rursus
 pone vitrum tuum in balneo ad putrefaciendum,
 per tempus 40. dierum, sicut antea; tenendo
 semper ignem tuum in æquali calore per totum
 40. dierum tempus sine ulla diminutione caloris
 ignis, aut augmentatione, donec tempus sit
 elapsum. Peractis diebus 40. inspicias, num
 omnia sint dissoluta, nec ne? Si nondum sint dis-
 soluta, tum adhuc diutius in putrefactione po-
 nas, donec omnia prorsus resolvantur. Quan-
 do jam omnia dissoluta fuerint, tum exime ex a-
 qua, & probè dispice, ne nimis calidè exi-
 mas; quia quando subitaneum sentiret frigus,
 in partes dissiliret. Quando verò jam frige-
 factum erit, tum sume & pone illud in cineribus
 ad congelandum: & facias cineres non calidio-
 res, quam ut possis digitum immittere, & te-
 nere infra in fundo capellæ, in qua cineres ja-
 cent, & inibi sine stare, donec exacti sint dies
 12. abs.

12. absque eximendo in eodem vitro, in quo putrefactum est. Et prospice, ne resolvatur lutamentum; & si aliquā in parte dissolutum si. ve apertum fuerit; statim obline, & luta, ne ullo modo spiritus exeant. Exactis veró 12. diebus congelatum esse debet, si bene tuum ignem rexeris: sed si non esset congelatum, tunc adhuc permittes stare usque ad perfectam congelationem. Et quando perfectè est congelatum, tum lapis est perfectus, & est thesaurus totius mundi. Det Deus, ut eum hoc pacto nanciscaris, & ita utaris, ut Domino Deo nostro rationem reddere possis ad animæ tuæ salutem. Quando veró jam consequutus fueris hanc gratiam, ut perfeceris hunc lapidem, tunc pro me Deum ores in mei recompensationem, ut dignetur mihi Deus condonare peccata mea, & me in beatorum numerum reponere. Dilecte fili, scias quód Mercurius iste vocatur fons & origo omnium metallorum, quod etiam in veritate ita est. Idcirco nulla potest fieri valde magna aut multiplicata transmutatio, nisi Mercurius accedat. Fit quidem exigua augmentatio & transmutatio, ut in nostris Elixiribus
videre

videre est , de quibus dictum est : sed non possunt ullam valde altam projectionem facere , quia in primá dissolutione & congelatione tantum faciunt unum supra septem . At cüm Mercurius assumitur , & lapis ita perficitur , tunc facit infinitam projectionem , ut antea audivisti . Ex quo apparet , quód Mercurius sit fons , origo , & principium omnium metallorum . Idcirco , chare fili , assumimus nostrum Elixir , & miscemus cum illo purificatum & sublimatum Mercurium & homogeneamus ista duo inter se , & cum nostro purificato sale , quod nostrum sperma est , colligantur tam arctè in unum , ut nullo unquam tempore dissolvi ac disseparari queant : sed adeo amicè se invicem amplectuntur , ut corpus animam retinet , siquidem ita feceris , ut supra scriptum est . Et quando hæc tria , videlicet aurum , quod est fermentum , cum sale & Mercurio cohomogeneata sunt , & simul cibata ac unita tunc efficiunt , ac perficiunt omnia , supra quæ projiciuntur . Nec solúm defectibus & morbis metallorum medentur : sed etiam , quod majus est , medentur omnibus inconvenientiis corporis humani , quando
unum

unum granum de isto lapi de ebibitur cum vino bono calido , ac deinde recumbas ad sudandum. Etenim patiens tunc statim sudabit non aliter , ac si in aqua jaceret , & trium dierum spatio pristinae valetudini restituetur , quocunque tandem etiam morbo detentus fuerit. Quare felicissimus ille prædicari posset , qui hunc thesaurum nactus , optimè eum custodire poterit. Non enim omnes sunt artium Magistri , qui se gloriantur esse , vel aliquid scire. Multi sunt , qui artem attingunt , sed pauci sunt , qui ad optatum finem eam perducunt , quia fortè non est Dei voluntas. Sed tu , mi dilecte fili , non dubitare , quin , si omnia mea præcepta observaveris , & cordis tui tabulis impresseris , quæ ego in hoc tractatu tibi tradidi , modò te continuè in hoc libro exerceas , ad optatum finem pervenias : nisi Deus præcisè hoc nolit fieri. Quia ego tibi in hoc tractatu descripsi rectam ac veram artem , ita ut egomet eam propriis meis manibus elaboravi & ad finem feliciter per Dei gratiam perduxì ; quemadmodum multis hominibus in hac urbe Parisiorum notum est : quamvis hanc ipsam rem semper te celaverim usque

F

ad hoc

ad hoc ipsum tempus , quod feci certas ob causas, quas nunc manifestare non licet: Idcirco esto bono animo & patienti, nec laboris te pœniteat. Laborando enim ad finem pervenies: legendo & studendo nullus ad artem pervenit, sed labore. Studere tantum dat modum sciendi, quomodo nimirum debeamus operari, & naturam in suis operationibus sequi: ad finem & utilitatem artis dat operatio, quia non potest sutor speculando centonem addere calceo, sed debet manus adungere, & laborare, donec ad finem perveniat

CAPUT. III.

Docens nos, quomodo debeamus Mercurium sublimare ad nostram Elixir rubeum.

Dilecte fili, sumas libram Mercurii & libram Vitrioli Romani, & pista vitriolum tuum, ut fiat pulvis, & deinde sumas libram salis communis, quod bis sit solutum, & per filtrum distillatum, evaporatum, & calcinatum,

cinatum, ut suprà dictum est. Tritos pulve-
res in lapideo mortario præpara, cavendo, ne
ferrum aut metallum adhibeatur, alioquin o-
mnia corrumpere. Cùm jam tuus Mercurius
cum cæteris pulveribus per continuatum agita-
tionis laborem permixtus fuerit, adeó ut non
amplius conspiciatur, tum madefacies forti a-
ceto vini, ut tantúm parúm sit madidum. Quan-
do jam rursus exsiccatum fuerit in sole, vel su-
pra ignem, tum impone tuam materiam in vas
sublimationis, quod ex vitro confectum esse
debet, quia nulla alia materia est idonea, quàm
vitrea. Et quando jam comixtura in vase est,
tum pone supra cineres calidos; ac primá vice
non exstruas magnum ignem, sed tantúm igni-
culum lenem, donec omnis humiditas exiverit:
& tamdiu etiam tuum vas sinas patere in summi-
tate rostri. Et quando videbis foramen vasis
sublimatorii, quód in superficie incipit albesce-
re, aut quando animadverti potest, quód ali-
quo modo tuus Mercurius incipit ascendere, tum
sis instructus panniculo repleto laná cum, quo
obstrue foramen vasis sublimatorii quàm opti-
mé poteris: sed vas tuum debet esse bene al-

F 2

tum

tum , ne linteolum in foramine ardeat & consumatur , quia tunc recluderetur. Quando jam obturaveris vas tuum , tum adauge ignem parum per spatium duarum horarum , & deinde per 4. horas adhuc majorem fac facias , & tandem tam magnum , quàm tuum vitrum perferre potest sine fusione , & ita ignem continua in eodem vigore adhuc per 4. horas , & post finas frigefieri. Et quando tuum vitrum & furnus refrixerunt , tunc aperi , & invenies tuum Mercurium in alembico instar nivis albæ ; pars verò jacebit supra fæces , etiam admodum pulchra & alba. Conjunge utrumque tam purè quàm potes , nempe quod superius ascendit & quod adhuc supra fæces jacet. Ut verò jam possis scire , num benè & rectè sublimaveris , appendas tuum Mercurium & videas quid , quantumque ei decesserit : quia non plus uná uncia de libra una deperdi debet. Quod si plus decessit , non rectè sublimásti , sed ab initio tuum ignem nimis magnum fecisti , aut ultima vice nimis parvum. Si primum nimis magnum feceris , tum aliquid de tuo Mercurio uná cum humiditate avolavit , adeó ut exinde pondus tuum diminutum

tum

tum sit; Et si ultima vice nimis parvum fecisti, ignem, tunc adhuc aliquid Mercurii apud faeces remansit, ex quo etiam pondus illius imminutum est. Ideo scias, me ita comperisse, quod non plus una uncia decedat, si recte sublimaveris. Idcirco observa tuum ignem. Quando vero te recte sublimasse deprehendes, tum assumptis recentibus pulveribus Mercurium tuum sublimatum cum eis permisce, ut antea fecisti, & rursus sublima & sic sublimationem facies ad 7. vices omnibus modis, ut prius fecisti, & singulis vicibus post primam sublimationem, amittes quartam partem unius unciae, & non plus, si quidem feceris, ut antè scriptum est. Quando jam prædicto modo Mercurius sublimatus septies fuerit, tum paratus est ad ponendum in rubro Elixire, ut inde lapis Philosophorum efficiatur.

CAPIT. IV.

Docens nos sublimationem debitam ad Elixir album.

Scias, dilecte fili, quod sublimatio Mercurii ad album lapidem apti per omnia debeat fieri,

fieri, sicut in præcedenti capite de sublimatione, quæ servit ad rubrum, est scriptum, excepto quod pro Vitriolo debes sumere Alumen de Rocha & sal nitri, & tuum præparatum sal, ut antea, & tum in omnibus fac, ut in præcedenti capite dictum est, sublimando septem vicibus, & tunc tuus Mercurius est completus & perfectus ad imponendum Elixiri albo, five ad Elixir album.

CAPUT. V.

Docens nos præparationem albi lapidis super omnia corpora.

Dilecte fili, accipe in nomine Domini Elixir tuum album, & pone in Balneo ad putrificandum per tempus 40. dierum ac noctium, & intra hoc tempus Elixir tuum erit omnino dissolutum in aquam claram, si tuum ignem probè rexeris in æquali calore: alioqui deberet longiùs in putrefactione sua stare; donec omnino in claram aquam dissolvatur, absque fæces ponendo. Quando jam in claram aquam

aquam resolutum est, tum ex sublimato Mercurio ad album adde tantum, quantum ponderat Elixir tuum album; Tunc uná Mercurium intra manus agitabis sensim & lentè, ne vitrum diffiliat, virtute spirituum; & tamen debet misceri moderatè movendo, & præcave, ne tuum vitrum ullo modo habeat spiraculum, ne spiritus tui avolent, quod opus tuum corrumpere. Quando jam probè & moderatè moveris, & miscueris, tunc pones bene lutatum cum tuo lutamento, de quo dictum est in capite de rubro Elixire, ad putrificandum in balneo per tempus 40. dierum, ut in rubro lapide fecisti, & intra hoc tempus dissolutum erit, si bene rexeris ignem, quia in eo multum est situm. Quando jam dissolutum fuerit, tunc pone ad congelandum, ut fecisti cum rubro lapide: tum congelabitur intra 12. dies in album lapidem Philosophorum, qui omnia metalla, quæ sunt imperfecta in verum & nativum argentum transmutat, transiens omnes probas & ex anima, quæ institui possunt, & melius est argento, quod ex terrâ effoditur.

CA-

CAPUT. VI.

Est de lutamento pertinente ad tuum opus, de quo antè mentionem fecimus.

AD conficiendum lutamentum, de quo antea dictum est, quod non distempere-
tur á calore aquæ aliud quod, & tuum
vitrum custodit, ne diffringatur, quia adver-
sus calorem ignis durare potest, sumito primum
album ovi, quantum tibi sufficit, & conqua-
tias, donec sit tenuissimum instar aquæ, quam
materiam deinde per spongiam transire facias,
& comprime tamdiu, donec sit instar claræ aquæ
fontanæ. De istâ aquâ sumetibi, quantum sa-
tis erit ad tuos pulveres temperandos, ut se-
quitur. Sume pollinis molendinarii unciam
unam: boli armeni quartam partem uncia: san-
guinis Draconis quartæ partis dimidium: Item
unciam unam casei albi, à quo cortex est ablatus.
Hæc omnia simul comminuas & transire facias
per setaceum, quæ transire possunt, & tum mi-
scebis

ſcebis cum albumine ovi , & cum hoc lutabis tua
 vitra injunctis linteolis & circumpoſitis ; & ſi-
 nas ſponte ſiccari , priusquam in ullo opere po-
 nas. Hoc lutamentum ſervit ad alembicum ſu-
 pra cucurbitam lutandum , & ad tua vitra ob-
 ſtruenda & occludenda , in quibus putrifacare
 vis, & ſolvere, nec non congelare. Deinde etiam
 aliud lutamentum eſt , quod inſervit ad vitra
 implaſtranda , quæ magnum ignem perferre de-
 bent , ne præ calore ignis frangantur , aut etiam
 fundantur , atque ita opus tuum corrumpatur.
 Sume ad hoc ſecundum lutamentum bonam ar-
 gillam pinguem , ex qua ollas faciunt , & pa-
 rum ſanguinis Draconis ; Boli erit tertia pars
 reſpectu argillæ ; & dimidiam portionem ſumme
 calcis vivæ , quantum eſt argillæ ; unumquod-
 que ſeparatim in pulverem redige & per cribrum
 clauſum transire facias ; deinde contempera o-
 mnia ſimul cum claro ovorum bene agitato , &
 ſume etiam ſanguinis bovini aut ovium æqualem
 portionem : poſtea ſume raſuram de linteolis
 veteribus , quantum ponderat tuus bolus , &
 confundas omnia , & moveas cum bacillo , ut
 fiat inſtar fermenti tenacis. Cum hoc lutamen-
 G to ſub-

to sublimatorium tuum ab inferiori parte im-
plastrabis , qua ignem attingit ; itémque vasa
tua, in quibus tuam aquam fortem distillas ; quia
contra fractionem defendit ea , & contra lique-
factionem , & ad omnia uti potest , sub quibus
magnum ignem habere oportet , quia nihil me-
lius potes habere ad conservandum tua vasa con-
tra ignem. Atque his satis mihi de lutamento
scripsisse videor. In sequenti capite breviter
partem philosophiæ tam moralis , quàm natu-
ralis attingam.

CAPUT. VII.

Quod nos docet intelligere Philosophiam tam moralem,
quàm naturalem brevibus verbis.

M I fili , ego in hoc libello tibi declara-
vi omnem intellectum Philosophorum,
tam ad rubeum, quàm ad album, tam pa-
ternè & simpliciter, quàm potui, quia si brevio-
ribus verbis te potuissem erudire, fecissem; sed
non potuisses comprehendere. Ideo mihi placuit
verbis significantibus hoc tibi declarare, ad te
red-

dendum aptum & ingeniosum ad operandum, ut in me non possis culpam derivare, si ad verum finem pervenire nequeas: sed tibi ipsi illud imputes, & nemini alii; quia verè & sincerè & verbis apertis omnia scripsi. Sed caveas, ne sis similis hominibus, qui sibi persuadent, se omnium artium Magistros esse: sed vix à limine eas salutarunt. Itaque temetipsum exerceas legendo & studendo in hoc meo libro; omnia mea verba cordis tui tabulis imprimas. Deinde hilari animo operare, Deus tibi suam gratiam impertiet, si ipsum rogaveris: quia ut suprà scriptum est, operando ad finem pervenies. Philosophi hanc artem tam obscurè scripserunt, & tot tantisque parabolis involuerunt, adeo ut fierè impossibile sit ad finem intelligentiæ eorum pervenire, nisi magna institutione aliorum Artificum; aut singulari Dei dono. Quod cùm ego viderem, volui id ipsum tibi apertis & clavis verbis post me relinquere, ne in aliquem errorem incideres, sed ad verum operis finem pervenire posses. Scias, dilecte fili, quod multi libri sunt scripti à Philologis, quos post obitum reliquerunt, in quibus sinceram veritatem scripse-

re, sed admodum obscuro stylo; hic unum verbum; & illic aliud, ita ut multi in errores inciderint, putantes se optimè illorum verba intelligere, quod tamen longè aberat. Ita, mi charissime fili, per amorem immensum, quo erga te affectus sum, volui hoc tibi indicare, ut tibi caveres ab obscuris Philosophorum scriptis: sed in hoc meo libello te exercebis, quia illi te in multos errores deducerent. Sed rogo propter animæ tuæ salutem, ne pauperum sis immemor. Ego tibi declaravi per meam portionem cœli, id quod mei oculi viderunt, meæ manus operatæ sunt, mei digiti extraxerunt: Et scripsi hunc ipsum libellum meis propriis manibus, & subsignavi meo nomine, cū essem in agone, Anno 1632. 7. Maij.

Joannes Saignier.

Chem. 373. —

